

26. maj 2021

Svar på jeres høringssvar til forslaget til Spildevandsplan 2021

Kære Bagsværd Grundejerforening

Tak for jeres høringssvar til Gladsaxe Kommunes forslag til Spildevandsplan 2021. Vi er rigtig glade for jeres engagement og gode input.

Vi fik i alt 25 høringssvar hovedsageligt fra borgere, grundejerforeninger og andre myndigheder.

På Byrådsmødet den 26. maj 2021 blev Spildevandsplan 2021 vedtaget. I kan læse Byrådets dagsorden her under punkt 12 samt finde forvaltningens svar på samtlige indkomne høringssvar i bilag 1: <https://dagsordener.gladsaxe.dk/vis?id=9b3f7a0d-921e-4750-be3a-b72b4f95a351&fritekst=Spildevandsplanen>

I kan læse den vedtagne spildevandsplan på <https://gladsaxe.dk/kommunen/borger/miljoe-og-klima/din-nye-kloak>

Med denne mail, giver vi jer en tilbagemelding på jeres høringssvar.

Vores svar er angivet i kursiv i nedenstående.

Vi har med tilfredshed noteret os, at det offentliggjorte forslag virker meget velgennemsigtigt, med etfyldigt notemateriale og relevante henvisninger.

Vi fremkommer venligst med nedennævnte bemærkninger:

Ad.: Pkt. 1.0: Indledende bemærkninger.

Vi anerkender nødvendigheden af en fuld separering af regnvand og spildevand i afløbssystemet fremover. Med den stigende belastning af afløbssystemet vil der opstå flere og flere uhygiejniske og sundhedsskadelige begivenheder.

Dette meget store anlægsprojekt vil berøre mange borgere i mange år, og vi er derfor tilfredse med at Gladsaxe Kommune og Novafos ønsker, at indgå i et nært **samarbejde** med grundejerne og virksomhederne, især da projektet ikke kan påklages til en overordnet myndighed.

Vi savner helt en redegørelse for de **udgifter** der vil blive pålagt grundejerne, især om udgiften til separeringen på egen grund. Udgifterne må forventes at være betydelige og finansieringen heraf må oplyses.

Det er desværre ikke muligt at komme tættere på omkostninger end de gennemsnitstal, der anført i forslaget til spildevandsplanen. Det vil være meget individuelt, hvilke udgifter den enkelte borger vil

få. De steder, hvor udgiften viser sig at blive meget høj for at få separeret, skal det vurderes, om der er proportionalitet mellem udgift og miljøgevinst. Dette vil blive konkret vurderet, når det bliver aktuelt.

At der også vil blive gennemført **lokale høringer** i de enkelte delområder forud for igangsættelsen af omlægningen finder vi er meget vigtig, især i de områder hvor der skal anlægges tunneller eller udpeges oversvømmelsesarealer.

Ad.: Pkt. 3.0: Målsætninger og strategier.

At opfatte det separerede regnvand som en miljømæssig og rekreativ ressource er vi enig i.

De klare fordele som separeringen indebærer, som f.eks. en mindre belastning af rensningsanlæggene og færre udfældede kemikalier på overløbsområderne og i søerne er indlysende.

Den berammede **forøgede nedsivning** af regnvand til grundvandet fra overløbsområderne bør løbende nøje analyseres, så der er sikkerhed for at der ikke ophobes skadelige kemikalier i grundvandet.

Grundvandet (drikkevandet) bliver nøje overvåget, og forvaltningen og Novafos har meget fokus på det. Det stilles krav om rensning og prøvetagning ved større nedsivningsanlæg. Ligeledes stilles der krav til fx at minimere anvendelsen af salt til glatførebekæmpelse, så koncentrationen ikke forringer grundvandskvaliteten.

Vi læser med tilfredshed, at der under udbygningen af ledningssystemet, løbende vil blive sikret at funktionen af de "gamle" rørledninger og pumper m.m. vil blive vedligeholdt.

Kommunen bør i øvrigt snarest oplyse borgerne om, at der er større områder der allerede er separeret.

På Gladsaxe Kommunes hjemmeside er der et kort over kloakeringsprincipper (Link), hvor det er muligt at indtaste sin adresse og se om det område man bor i er separatkloakeret.

Ad.: Pkt. 4.0: Planer og indsatser.

Vi bifalder, at hele projektet skal hvile på bæredygtighed i retning af den grønne omlægning. **Genanvendelse** af regnvandet i husholdningen, og nedsivning i jorden eller afledning til overflader kan derved forbedre drikkevandsressourcerne.

Genanvendelse af regnvandet anses som den mest bæredygtige håndtering. I Forslaget til Spildevandsplan 2021, opfordres der til, at regnvand opsamles til vanding, før man leder videre til LAR-løsning eller offentligt regnvandssystem. Gladsaxe Kommune undersøger også mulighederne for at øge genanvendelsen af regnvand til byens drift for eksempel til vanding og fejmaskiner. Dertil fortsætter det igangværende arbejdet med bæredygtig regnvandshåndtering på kommunale arealer og bygninger.

Afledning af regnvandet til grøfter, åer, søer og moser lyder realistisk, men vi må påpege, at med fremkomsten af mange små vådarealer vil der ske en betydelig forøgelse af antallet af myg.

Vi er klar over at opmagasinering af regnvand kan gøre at der kommer flere myg. Bl.a. kan recirkulation give begrænset opholdstid for vandet, så myggene ikke kan være der. For eksempel er det noget som allerede er indtænkt i Vandledningsstien og hvor vi kan trække erfaringer fra. Vi

vil vurdere i hvert enkelt tilfælde om recirkulation kan indtænkes i projekterne.

Derudover skal det påpeges, at regnvand afledt fra ældre og asbestholdige eternittage er sundhedsskadelig og det vand må f.eks. ikke anvendes i køkkenhaver eller afledes i nærheden af børneinstitutioner.

Sundhedsstyrelsen har fra 2009 lavet en undersøgelse om den sundhedsmæssige effekt af asbestholdigt opsamlet regnvand til vanding af afgrøder. Konklusionen på denne undersøgelse er, at det ikke medførte nogen helbredsmæssig risiko når asbestfibre er i vand. Det skal dog påpeges at det udelukkende er luftbårne asbestfibre der er sundhedsfarlige. Vi fraråder dog at regnvand fra asbestholdige eternittage ikke bør bruges til at vande køkkenhaver med spiselige afgrøder. Man kan dog godt bruge regnvandet til vanding af blomster og andre planter. På Gladsaxe Kommunes arealer vil vi ikke genanvende regnvand fra sundhedsskadelige arealer til køkkenhaver mm. Regnvandet vil altid blive håndteret på en sundhedsmæssig forsvarlig måde, ved bl.a. at rense vandet inden det bruges til formålet.

Børnesikring af de "nye" søer og render o.l. skal formentligt iværksættes.

I de konkrete projekter, vil det vurderes om projekterne er sikkerhedsmæssige forsvarlige.

Den forventede forhøjelse af **grundvandshøjden** p.g.a. den forøgede nedsivning, kan give sætningsskader i bygninger. Kommunen må derfor informere grundejeren direkte om i hvilke områder dette især vil optræde, og på hvilke lokaliteter at omfangsdrænen om et hus kan blive nødvendigt at anlægge.

Enhver nedsivningstilladelse gives efter en konkret faglig vurdering. Hvis det vurderes, at en nedsivningstilladelse kan medføre en uhensigtsmæssig konsekvens, bliver der meddelt et afslag på ansøgningen. Forvaltningen har fået udarbejdet en analyse der giver et overblik over mulighederne for at etablere nedsivningsløsninger. Disse data er tilgængelige på kommunens hjemmeside (webkort). De områder der er røde på kortet, er arealer, hvor der er en forventning om, at grundvandsstanden på sigt vil blive mindre end to meter fra terræn.

I særligt belastede områder må kommunen være pligtig til at udføre afværgeforanstaltninger.

Der er i 2020 udarbejdet en analyse, der viser at det er samfundsøkonomisk bedre at lade forsyningen få ansvaret for at håndtere det terrænnære grundvand end at lade borgerne etablere selvstændige løsninger for hver matrikel. Men lovgivningen er lige nu, at hverken Gladsaxe kommune eller Novafos har hjemmel til at etablere dræning af områder. Spildevandsplanen indeholder ikke tiltag der forværrer grundvandsniveauet ud over hvad Novafos' normale reovering af ledninger kan medføre

Fristen for at **separere på egen grund** er 5 år efter anlæggelsen af separeringen i vejen.

Det er meget vigtigt, at kommunen omkring det private separeringsprojekt kan tilbyde **teknisk og juridiskrådgivning** overfor grundejeren.

Man kunne overveje, (som det f.eks. blev tilbudt for nogle år tilbage i forbindelse med naturgasinstalleringerne), at kunne tilbyde borgerne at få en liste til gennemsyn omhandlende certificerede og velinformerede kloakfirmaer.

En **aktiv information** og dialog med borgerne og f.eks. grundejerforeningerne er bydende nødvendig.

Vi vil hjælpe borgerne godt i gang med processen når et konkret område står for tur. Når vi går i gang med planlægningen af et område ca. 7 år før der skal være separatkloakeret planlægger vi at afholde forskellige arrangementer, hvor I får hjælp til at komme i gang. Det kan f.eks. være til hvordan man skal læse en kloaktegning, hvad man skal spørge en kloakmester om, inspiration til, hvordan fuld separering kan udføres på forskellige typer af huse, gode råd til hvornår det er bedst at gennemføre fuld separering osv. Vi vil gerne inddrage borgernes lokale viden og ideer, når vi går i gang med at planlægge hvordan de offentlige arealer i et område skal klimatilpasses. Vi vil også rigtig gerne i dialog om, hvad der er vigtigt for borgerne i forhold til funktioner, indretning, udseende osv. Det er kommunens opgave på demokratisk vis at sikre, at alle bliver hørt og ud fra dette træffe beslutning om, hvordan et givent område skal separatkloakeres.

For at fremme at en grundejer hurtigt separere på egen grund og derefter tilslutter sig, foreslår vi, at kommunen tilbyder grundejeren en gradueret bonus afhængig af hvor hurtigt der udføres en tilslutning.

Det er ikke en mulighed i henhold til lovgivningen.

Der bør snarest udsendes information om de kotehøjder som de ny afløb i vejen kommer til at ligge i, således at en grundejer kender til koten, hvis han ønsker at separere på egen grund inden ledningen i vejen bliver anlagt.

Det er desværre ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget om tilslutningskoter i de enkelte områder. Det må afvente til start af området. Dem, der har brug for at udføre tiltag før da, bliver opfordret til at kontakte kommunen, for at vi på bedst mulig måde kan vejlede dem i, hvilke muligheder de har.

Rækkefølgeplanen for de 18 delområder bør så vidt muligt overholdes i en løbende dialog med borgerne, og kommunens webbkort skal være løbende ajourført omkring diverse gravearbejder.

Der vil altid ligge en opdateret rækkefølgeplan på Gladsaxe Kommunes hjemmeside, hvor det er muligt at se, hvornår vi forventer at komme til det pågældende område. På Gladsaxe Kommunes hjemmeside, er det muligt at se et opdateret kort over hvor der aktivt graves, fremtidige gravninger og hvor der er graveansøgninger i gang ([Link](#)).

Områdeplaner der involverer oversvømmelser af nye arealer med grønt eller gråt vand, SKAL debatteres med borgerne i området.

LAR (lokal afledning af regnvand på egen grund): Muligheden herfor og rammerne omkring dette, samt det praktiske arrangement omkring LAR bør kommunikeres meget bedre ud – især til de geologisk velegnede parcelhusområder. Det bør annonceres tydeligt i lokalblade, og også meddeles direkte gennem f.eks. E-box eller mail/brev.

Forvaltningen vil styrke kommunikationen. Hvordan det præcist vil blive gjort, er ikke fastlagt endnu.

Den aktuelle godtgørelse på ca. 22000 kr. til grundejeren for LAR finder vi i øvrigt er for lille.

Det er lovbestemt hvor meget der må tilbagebetales. Den maksimale tilbagebetaling af tilslutningsbidraget udgør i 2021 ca. 26.000 kr.

Planerne for en reduktion af det regnbetingede overløb med spildevand til vandområderne, gennem at opbygge f.eks. Svanemøllens Skybrudstunnel, forbedringen af Gyngemoseværket, en tunnel langs med Kagsåen og flere yderligere forsinkelsesbassiner, går det for vidt at give kommentarer til for vores vedkommende.

Planerne for at reducere overløb af **spildevand til Bagsværd Sø** er berammet til at kunne virke fra 2035. Vi ønsker at planerne fremrykkes. Søen er kommunens mest yndede rekreative område.

En af de væsentligste parametre som ligger til grund for rækkefølgeplanen er vandområdeplanens krav om indsatser for at reducere regnbetingede overløb til vandområder. Der er pt. ingen krav herom i forhold til Bagsværd Sø. Derfor er områder, der i dag har overløb til Kagsåen, Utterslev Mose og Nordkanalen, prioriteret højere

Punkt. 4.3.2, Afsnittet om rensning af regnvand i.h.t. til BAT er ret uklart formuleret, især sammenkædningen med spørgsmålet om proportionalitet med den mulige miljøgevinst.

Det er et fortolkningsspørgsmål og en forhandling mellem miljømyndighed og forsyning, som skal afveje hensynet mellem yderligere miljøgevinst og øget vandtakst. Det er et område, hvor der løbende sker en teknologisk udvikling, og hvor holdninger i samfundet til miljø også ændrer sig. Det er derfor ikke muligt pt. at formulere afsnittet mere præcist

Punkt 4.4.2 . Det anføres at afløbssystemet kun vil blive dimensioneret til at kunne håndtere ”**5-års regn**”

d.v.s. et sjældent voldsomt skybrud. Værre skybrud end disse vil give oversvømmelser. Vi foreslår at overveje en større dimension i afløbsrørene med f.eks. 30 % større diameter, da selve rørene næppe er det dyreste, og at det næppe vil ændre på det samlede anlægsbudget

Novafos er ansvarlige for dimensioneringen og at afløbssystemerne lever op til det i spildevandsplanens fastsatte serviceniveau. I dimensioneringen tages bl.a. højde for, at klimaet vil udvikle sig yderligere, hvorfor der dimensioneres til mere end en nutidig 5-års-hændelse. Der udføres altid en konkret vurdering af, hvilken sikkerhed der skal indlægges i det enkelte projekt, det gælder både ledninger og bassiner. For hvert område vil det desuden blive beregnet om serviceniveauet skal hæves fra de 5 år, til en større hændelse. Der er en statslig model for hvordan denne beregning skal udføres. (jf. spildevandsplanens afsnit 4.4.3

Omkring fastlæggelsen af de lokale mål for regnvand på terræn som kommunen vil udarbejde er det vigtigt, at grundejeren snarest bliver gjort bekendt med den risiko der kan forventes for oversvømmelser på hver enkelt ejendom.

Implementeringen af lokale mål sker gennem et tillæg til spildevandsplanen, forventeligt samme tillæg som indeholder separeringsprojektet for et område. Der forventes samme lokale mål for regnvand på terræn for hvert område. Det er dog helt ny lovgivning og der skal gøres nogle erfaringer, for hvordan analyserne gennemføres i praksis. 22 Det generelle serviceniveau og et eventuelt lokalt mål for regnvand på terræn vil indgå i tilslutningstilladelserne som meddeles grundejerne i takt med separeringen af områderne. Derudover vil det indgå i kommunikationsindsatsen og inddragelsen som gennemføres i de enkelte områder. Det kan fx være fysisk materiale som omdeles eller beskedes til borgernes e-boks. Der findes i dag allerede

offentliggjorte kort over oversvømmelsessandsynligheden (fx Gladsaxe Kommunes Klimatilpasningsplan).

Det tiltagende problem med det stigende grundvandsniveau i kommunen kan forventes at fortsætte.

Da kommunen åbenbart kun har få muligheder for at hjælpe til med at sænke niveauet, er det vigtigt at kommunen oplyser grundejerne om, at det kun er lovligt at etablere omfangsdræn og at andre former forafdræning til det fælles afløbssystem ikke er tilladt.

Det er rigtigt, at forsyningen må modtage vand fra omfangsdræn omkring boligen, men ikke drænvand fra haver, grønne arealer eller fra grundvandssænkende dræn. Dette er beskrevet i forslaget til spildevandsplanen i afsnit 4.4.4 og 6.8.

Endvidere er det vigtigt at kommunen også oplyser grundejerne om, at **afløbskoefficienterne** skal overholdes. Mange grundejere er ikke klar over, at anlæggelsen af store flisearealer med afvanding tilfælles afløbet bevirker en overskridelse af den mængde regnvand der må udledes.

Forvaltningen og Novafos vil gøre meget ud af at kommunikere til grundejerne - særligt i de områder, hvor vi går i gang med et separeringsprojekt. Der er mange vigtige informationer, så vi håber, at vi finder de rette metoder til at få budskaberne frem.

Herudover er der meget lidt kendskab til reglerne om at der skal anlægges af forsinkelsesforanstaltninger på grunden, hvis afløbskoefficienten overskrides p.g.a. f.eks. store flisearealer eller overdækninger.

Punkt 6.1.3. **Regler og retningslinier.**

Det står anført, at det er grundejerens eget ansvar, at sikre sin ejendom imod **opstuvning** af vand fra det offentlige afløbssystem.

Vi vil anbefale, at dette informeres tydeligt for grundejerne samtidig med en anbefaling om hvordan dette i praksis kan gennemføres.

Vi vil hjælpe borgerne godt i gang med processen når et konkret område står for tur. Når vi går i gang med planlægningen af et område, vil vi have et særligt fokus på borgerne i forhold til at forberede jer på den kommende proces. I spildevandsplanens afsnit 6.1.3 Grundejeres rettigheder og pligter, står følgende: " Det er grundejers eget ansvar at sikre sin ejendom imod opstuvning fra det offentlige afløbssystem samt sikre sig imod oversvømmelser generelt."

Punkt 6.3.2: Omkring fristen for refusion ved LAR , vil vi igen påpege at det er vigtigt at grundejeren får personlig besked om skæringsdatoerne i det pågældende villaområde.

Jeres hørings svar har ikke givet anledning til ændringer i spildevandsplanen.

Såfremt I har spørgsmål eller bemærkninger til ovenstående, er I velkomne til at kontakte os.

Med venlig hilsen

By- og Miljøforvaltningen